

többet mondana. Eszmék, vélemények gyors, a magánélet és -érdek szerinti, az eseményekkel összhangban lévő változása azonban tragikomikusan érdekfeszítő. A gyilkos rendszer fölismerésétől hogyan jut el újra Fátray a megnyugvásig? Az egyedi eset itt válik milliók pálfordulásainak emlékezetes ábrázolásává. Amikor Fátray ügye szinte véletlen folytán, régi ismerős közbenjárására rendeződik, hirtelen ismét az akol melegét érzi. A május elsejei felvonuláson „nagyon sokan lehetünk”. Jóleső melegséget érzett a többiek iránt. Így kovácsolódott össze újabb három évtizedre a rejtélyes csapdákat és gumifalakat állító hatalom a főtitkár mindenhatóságában hívó tömeggel. A *Tavaszi Tárlat* címben is jelzett múcsarnokbeli kiállítás másik szálát is bekapcsol. Gyula felesége az egyik szervezője annak a vernisszázsznak, mely a szocialista realizmus tatárdúlása után a naturalistákat és az absztrakt, a nonfiguratív művészeket is szerepelni engedi. Kezdődik a húzd meg, ereszd meg végtelenné tűnő játéka, melyben a pártirányítás és a képzőművészeti élet valós figurái keverednek a Fészek „lelki és szellemi prostituáltjaival”, karrieristákkal és reménytelenül magányos alkotókkal.

Sodró, jól komponált, olykor drámaian feszült regény Spiró új munkája. Sokszor oldalakon át kiváló dialógusokon gördül tovább a történet (a drámaíró minden jel szerint jól érzi magát). Az elbeszélés ritmusa, dinamikája szokatlan lehet az újabb regényben, mivel az elidőzés, az elágazás öröme helyett itt tudatosan a cél felé robog minden. Nem gondolom, hogy emiatt a lektúr kategóriájába söpörhető. Az elbeszélő művészet tájékozódásával párhuzamosan a tudománynak is új fogalmakkal, új megközelítésekkel kell szembesülnie. Kalliopé ismét utakat keres.

